

Monumentnummer*: 512791

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	20 juli 1999
Kadaster deel/nr	82757/194

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Heerlen	Heerlen	Limburg

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Heerlen	D			8730

Omschrijving**

Inleiding

BIOSCOOP ROYAL, gelegen op hoek van Stationsplein, is gebouwd in 1937 in opdracht van gebroeders Van Bergen. Het ontwerp in functionalistische stijl is van architect F.P.J. Peutz en J. Bongaerts en uitgevoerd door firma Tummers te Sittard. De kavelform is bepalend geweest voor de vormgeving, waarbij de plastische mogelijkheden van beton optimaal zijn benut.

Omschrijving

De BIOSCOOP is gesitueerd op een driehoekig terrein. Het grondplan heeft globaal de vorm van een half ovaal, met de korte kant aansluitend op de belendende bebouwing. Het pand heeft drie en vier bouwlagen met een plat dak en de bovenste laag ligt gedeeltelijk terug. In de gepleisterde gevels, grijs gekleurd door mijnstof, bevinden zich vierkante stalen vensters.

De voorgevel met entree is gesitueerd op afgeronde hoek, de entree heeft een recente glazen pui met deuren. In tweede en derde laag, ter plaatse van foyer en kantoren, bevindt zich een rij van acht stalen vensters met verticale roedeverdeling. De vierde laag ligt terug, is plastisch gevormd en loopt uit in een centraal gelegen rond volume met vensters. De filmcabine is alleen buiten om bereikbaar. Voor de cabine staat "ROIJAL" in grote neonletters.

De rechterzijgevel heeft links in de eerste laag een glazen pui in aluminium profiel voor de aankondiging van films en recente lichtreclame. Deze laatste is geplaatst onder tien vensters. Rechts hiervan is een groot raam zonder roedes. Links in de tweede en derde laag beginnen twee rijen vensters. In de tweede laag, bevindt zich een erkerachtige uitbouw van één laag met afgeronde hoeken

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

en plat dak. De erker heeft tien vensters, waarvan twee afgeronde op de hoek. Geheel rechts in de vierde laag bevinden zich drie vensters.

De linkerzijgevel heeft geheel links twee verspringende volumes van twee lagen, gelegen voor een volume van vier lagen. Het linker volume heeft twee metalen deuren en het rechter heeft gedichte venster- en deuropeningen. Het volume van vier lagen is naar rechts bollopend en heeft twee nissen voor nooduitgangen en in de vierde laag drie vensters met glas-in-lood in muizentand profiel. De bolling loopt tot aan de foyer- en kantoorvensters. In tweede laag is een erkerachtige uitbouw als in de rechterzijgevel, met zeven vensters waarvan twee afgerond. Onder de erker begint een rij met zes vierkante vensters met eronder een glazen pui in aluminium profiel voor filmaankondigingen.

De structuur van het interieur en diverse interieuronderdelen zijn in zeer hoge mate gaaf. De constructie van betonnen kolommen is ter plaatse van de gevels gevuld met beton en baksteen. In de foyer en de entreehal staan paddenstoelkolommen en er zijn stalen vakwerkspanten gebruikt voor de dakconstructie. Het schelpvormig plafond in de zaal zorgt voor indirecte daglichttoetreding en het ventilatiesysteem voor de zaal is door de architect ontwikkeld.

Waardevolle interieuronderdelen zijn onder meer de ovaalvormige zaal met schelpvormig plafond, het toneel met orkestbak, de originele trappenhuizen met lambrisering doorlopend in hal, foyer en zaal.

Waardering

De bioscoop is van cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een culturele en technische ontwikkeling en wegens de innovatieve waarde van onder meer het ventilatiesysteem. De architectuurhistorische waarden worden bepaald door het bijzondere belang van het gebouw voor de geschiedenis van de architectuur en bouwtechniek en het belang voor het oeuvre van de architecten Peutz en Bongaerts. Het ontwerp van de bioscoop is van hoge esthetische kwaliteit en is van belang door de toepassing van het materiaalgebruik, de ornamentiek en de samenhang tussen exterieur en interieur. De bioscoop is van betekenis vanwege de ligging in het centrum van Heerlen en van bijzondere betekenis voor het aanzien van de stad. De bioscoop is wat betreft het in- en exterieur in zeer hoge mate architectonisch gaaf en is daarbij van algemeen belang en heeft een regionaal architectuurhistorische zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Welzijn, kunst en cultuur

Functie

Bioscoop

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument